

Váza - ún. izniki dekorral

Kerámia- és üvegyűjtemény

Leltári szám:	21339
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1878
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	alján kobaltkékkel Zsolnay gyáry jegy TJM jelzéssel
Anyag:	porcelánfajansz
Technika:	aranyozott; korongozott; színes mázakkal festett; ún. aranybrokát díszítés
Méretetek:	magasság: 36,5 cm talpátmérő: 10 cm legnagyobb szélesség: 18 cm

A Zsolnay Vilmos irányításával 1852-től működő pécsi Zsolnay-gyár az 1878. évi párizsi világkiállítás alkalmával ért el először jelentős nemzetközi sikert. A gyár alkotógárdája az 1876-84 közötti időszakban a historizmuson belül, az ún. *revival* szellemében kitűnő technikai színvonalon és invenciózusan alkotta újra a kerámiaművészet remekeit, különlegességeit, a művészet és a technika történetében egyaránt önálló kutatómunkát is folytatva.

A párizsi világkiállításra való készülődésben Zsolnay Vilmos leányai is kivették a részüket mint tervezők tanulmányozták a bécsi Iparművészeti Múzeum gyűjteményeit, könyvtárát, Otto von Falke és gróf Zichy Jenő személyes segítségével. Ekkor elsősorban az iszlám kerámiaművészetét csodálták és alkalmazták, ezt a Zsolnay Júlia által tervezett váza is mutatja. Az izniki, 16. századi török kerámia ragyogó, eleven színét is újrateremtik Zsolnay Vilmos 1874-77 között kidolgozott, magas tűzön kiégő, anyagukban színezett, földpátos mázai. Mindezen túlmenően a minta háttérét az ún. aranybrokát technika gazdagítja, amely 1879-85 között az egyik legkeresettebb díszítménye lett a Zsolnay-gyárnak. A máz felületére ráégetett és bearanyozott homokfelület érdekessége és a szinte nedvesen csillogó mázak színessége érdekesen ellentétes hatást kelt. A festett motívumok szinte ünnepélyesen, keretbe foglaltan jelennek meg.

Irodalom

- Blum-Spicker Helene: *Tulpen. Mythos - Symbol - Gestalt*. Kreismuseum Zons, Zons, 2006. - Nr. 20. (analógia)
- Szerk.: Csenkey Éva, Steinert Ágota: *Hungarian Ceramics from the Zsolnay Manufactory, 1853-2001*. Yale University Press, New Haven és London, 2002. - Nr. 10.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/69. (Csenkey Éva)
- Csenkey Éva: *A magyar szecesszió kerámiaművészete*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1985. - Nr. 7.
- Zsolnay Teréz, Mattyasovszky Margit, Sikota Győző: *Zsolnay. A gyár és a család története 1863-1948; A gyár története 1948-1973*. Budapest, 1975. - Nr. 94

